

Til medlemmerne af Folketingets Retsudvalg og justitsminister Morten Bødskov

Frederiksberg, den 24.11.2011

Hvorfor lovregler på de virtuelle, sociale medieplatforme bør ligestilles med Medieansvarsloven for printmedier og hvorfor samme lovregler bør strammes op

A. Anledning og sammenfatning:

Det forhold at de presseetiske regler *ikke* omfatter de anonyme, sociale, webmedier, har medført et misbrug på og af disse platforme – af brugere og udbydere. En gennemgang af praksis hos TV2 dokumenterer til fulde at forvaltningen

1) *er lemfældig og magtarrogant*: med en nidkær censurering af petitesser og en massiv ligegyldighed overfor eksistentielle anliggender, såsom anvendelsen af bloggen til privatlivskrænkende 'stalking', anklager for pædofili, annoncering af planlagte massehennettelser af politiske modstandere, identitetsovertagelser, nederdrægtige, udokumenterede anklager mod offentligt kendte personer samt en manglende evne og/eller vilje af TV2 til at erkende egne kapitalbrølere,

2) *bestrides fjernt fra hensigten*: hvor blog-udgiveren ("TV2"), gennem selvstyrende og selvregulerende adfærd skulle sikre skribenten ytringsfrihed under ansvar, udøves praksis diametralt modsat – man beskytter syndere og ekskluderer a) de direkte ofre og b) andre blog-skribenter, som sætter spotlyset på de prekære sager og den arrogante administration,

3) *udøves i indforstået symbiose mellem administrator og juridisk sekretariat på TV2*: a) i takt med at fadæserne bliver afsløret, tildækkes de med usandheder, som igen (når også de afsløres), tildækkes med nye løgne, b) 'omvendt bevisbyrde' indføres, c) her vælger man ikke at udlevere indlæg og kommentarspor, når blogudgiveren TV2 selv er partshaver, men udleverer gladelig alle andre, og anvendelsen af de almene principper for høring og gennemgåelse negligeres.

Denne praksis var aldrig gået upåttalt hen i de traditionelle printmedier underlagt Medieansvarsloven og tilmeldt Pressenævnet og netop denne fritagelse for redaktionelt ansvar, med henvisning til at a) der formelt skulle være tale om uredigerede indlæg og kommentarer og b) ikke skulle rumme redaktionelt indhold, udnyttes på det groveste.

Med ovenstående observationer in mente og på anbefaling af et par forbløffede jurister fra københavnske advokatfirmaer, har vi valgt at løfte de mediepolitiske aspekter et niveau højere op – det retspolitiske univers.

Det egentlige kunststykke er at finde den rette balance mellem frihed og ansvar på de sociale medier og sikre, at alle værker opbevares på forsvarlig vis af udbyderen. At dette er muligt – at 'bloggere' og 'tweetere' både kan ytre sig frit og (om ønsket) bevare deres anonymitet i den virtuelle verden og på samme tid fastholdes på deres ansvar hvad angår bagvaskelse, chikane, personforfølgelse, trusler, udspreddning af løgne etc. – er en overkommelig opgave. Materialets uforgængelighed er blot et spørgsmål om politik, som kan iværksættes fra den ene dag til den næste.

Som det påvises i afsnittet 'Forslag til en pragmatisk praksis på sociale medier', kan en opstramning af spillereglerne for at ytre sig implementeres uden på nogen måde at mindske borgernes fulde ytringsfrihed.

B. Eksempler på misbrug på TV2's sociale medier:

B1: Reagerer ikke, når helt ubegrundede pædofili-anklager fra en anonym blogger rettes mod en anden og af mange andre velkendt blog-identitet:

Citat begynd: "Han (en blogger kaldet 'pushed') er ligeså aktiv på f.eks. Arto, hvor han er pervers overfor

helt unge piger. ”Du har måske slettet din profil derinde (på Arto)? Det var ellers nogle saftige historier du fortalte om dine små veninder”. ”Pushed er den helt rigtige for sådan en som dig – bare synd du ikke har mindreårige boende hjemme, men din datter får vel snart børn?” Citat slut.

’Pushed’ reagerer omgående på disse beskyldninger og sender samme dag en klage til R. Melchior på blogredaktionen og spørger heri, om man fra TV2’s side gennem logfiler og IP adresser vil være behjælpelig med at identificere bloggeren med den falske profil. Da han efter flere dage intet har hørt følges denne henvendelse op af ’pushed’. Der går 4 uger. Intet svar. ’Pushed’ skriver derfor igen til Melchior på blogredaktionen/TV2 og rykker for svar. Er det efter deres opfattelse helt legitimt at anklage en blogger, hvis identitet i det virkelige liv er mange andre bloggere bekendt, for at være pædofil? Svaret blæser i vinden, for selv et år efter har ’pushed’ intet hørt fra TV2’s blogredaktion. Intet! Komplet dokumentation i BILAG 1.

Mon TV2’s sociale medier havde forsøgt sig med samme relationspolitik, såfremt de havde været underlagt reglerne under MAL?

B2: Giver husrum til en blogger (’literally’), der publicerer trusler om personligt at ville massehenrette borgere ”af anden politisk observans”:

Citat begynd: »Men lad mig skære det ud i pap. Jeg hader socialismen og al dens historisk veldokumenterede landsforræderiske væsen. Jeg hader ikke muslimerne. De gør bare hvad de er programmerede til. Næ, det er socialisterne jeg gerne ville trække ud til landets kyster, nakkeskyde og derefter smide i havet. Socialisternes seneste forsøg på, oven i købet samtidigt promoverende dem selv som de store menneskevenner, og pegende på højrefløjen som racister, at smadre vores land og kultur, kan kun afregnes med aflivning. Den slags apparater har ingen nationer behov for«. Citat slut.

Dette udpluk fra et indlæg stod på TV2-bloggen i mange måneder. Om det omsider blev fjernet af redaktionen eller af bloggeren selv, vides ikke. Hvis dette udpluk skulle give læseren visse associationer til en nylig terrorhandling i Norge, deles de utvivlsomt med mange andre.

Mon de klassiske printmedier underlagt MAL havde lagt trykssvæerte til disse retoriske voldsudgydelser?

B3: Forholder sig passivt, når en blogger (debatman1) aktivt anvender mediet til at krænke privatlivets fred ved at bedrive ’stalking’ – en adfærd som både omfatter at opsøge, fotografere og videofilme vedkommende på eller ved dennes hjemmeadresse, på nettet kolportere nederdrægtige løgne om at vedkommende skulle være narkoman og pusher, for sluttelig – efter at blive forelagt disse forhold i et brev fra en advokat – at lege kispus og forsøge at skjule egen identitet. Komplet dokumentation, indsamlet fra kommentarspor på blogindlæg, er at finde i BILAG 2:

Disse afsløringer får offeret (Allan K. Nielsen) til at klage til TV2’ redaktion over bloggeren debatman1. Er det rimeligt at en public service station giver husly til ’stalkere’? Ej heller dette er til at vide, for Allan K. Nielsen modtager intet svar, men derimod en ekskludering. Hvorfor? Fordi redaktionen, må vi formode, meget belejligt (men noget naivt) tror, at de ved at lukke offerets blog også får lukket ’stalking-sagen’. Denne del af forløbet er også dokumenteret i BILAG 3.

Mon TV2 havde udvist samme adfærd, hvis de, som de betalte printmedier, havde været underlagt MAL?

B4: En redaktion og administration, der bevidst lyver om medieplatformens indhold (B4.1), håndhæver en selektiv politik for udlevering af blogindlæg og kommentarspor, alt efter om medievirksomheden TV2 selv er part i sagen, indfører ’omvendt bevisbyrde’ efter først at have slettet det materiale, som er belastende for dem selv, samt systematisk går i gang med at ekskludere de bloggere, der sætter spotlyset på TV2’s suspekke blogpolitik.

Vildledning om indhold af egen medieplatform: Påstår at en blogskribent skulle have linket til personfølsomme oplysninger og ekskluderer vedkommende. Det viser sig, at det pågældende link er programmeret som en fast men skjult bestanddel på TV2’s egen kildekode til blogindlæg. Endskønt dette kan dokumenteres med blot 3 museklik, benægter administration og juridisk sekretariat, at det er tilfældet. *Tilsløring af sagsforløb:* Blogskribenten beder om at få udleveret sine indlæg og tidspunkt og form diskuteres i mailkorrespondance. Lige indtil TV2 opdager, at de selv er part i denne og endnu en sag og derpå lakonisk meddeler, at blogskribentens indlæg nu er slettet på deres server. I sager hvori TV2 ikke er

partshaver, har bloggere derimod intet problem med at få udleveret egne indlæg fra en lukket blog. Hverken i påviste tilfælde *før og efter* de her omtalte sager. TV2 topper perfiditeterne ved at indføre 'omvendt bevisbyrde'. Først deaktivere de indlæg fra bloggen, tilmed uden at orientere forfatteren. Dernæst skriver TV2, ved hr. R. Melchior, i en mail til en blogger: "I mellemtiden skal du være velkommen til at forsøge at overbevise mig om...", hvorpå han får sat i værk, at selve de blogindlæg, sagerne drejer sig om, bliver slettet på TV2's server. Fra juridisk sekretariat på TV2 gives efterfølgende den forklaring, at bloggerne selv må holde styr på deres produktion på bloggen og løbende foretage kopiering. I princippet beder TV2 hermed bloggere om at overvåge egne indlæg, kommentarfeltet på egne blogindlæg og de replikker, de måtte have skrevet på andres blogs 24 timer i døgnet, 365 dage om året. En helt umulig opgave, for de virtuelle medier er dynamiske – ikke som printmedier, hvor en kronik, en kommentar eller et læserbrev, er statiske.

Hele forløbet er gengivet i BILAG 4.

Mon noget seriøst printmedie ville have kastet sig ud i lignende forsøg på tildækning af de faktiske forhold?

B5: Nidkært sletter et fuldt dokumenteret responsum på florerende løgne på TV2-bloggen, men lader de selvsamme, løgnagtige blogindlæg blive stående

Absurditeterne i den virtuelle verden eksemplificeres også ved følgende eksempel: Det er for TV2 åbenbart legitimt, at lade *anonyme* bloggere skrive usandfærdige smædeskriverier om *navngivne, kendte* personer fra det virkelige liv, hvorimod en fuld dokumenteret tilbagevisning af samme, skrevet fra *en anonym blogger* til *en anden anonym blogger*, kaldes for 'personfølgelse' – de almindelige journalistiske dyder, såsom påvisning af sandt og falsk gennem "fyldestgørende, fair og sandfærdig" dokumentation, er ikke-eksisterende. Løgnene flourer, sandheden undertrykkes.

Ville et seriøst printmedie underlagt MAL overhovedet overveje at udvise samme praksis?

Komplet dokumentation findes i BILAG 5.

<http://bessermachen.wordpress.com/2009/10/18/retcute-og-virkeligheden-et-indlaeg-som-blev-bortcensureret/>

B6: Bloggere overtager identiteten fra andre bloggere, hvorpå de chikanerer dem ved at fremsende sex-legetøj fra postordrefirmaer til deres hjemmeadresse

Efter at have set sig sur på en anden skribent og gemt bag et anonymt 'nick' på TV-2 bloggen, fremsender denne sex-legetøj og bedriver i årevis telefonchikane mod blog-offeret 'snowtiger'. TV2 bliver gjort opmærksom på problemet og sagen er politianmeldt, men TV2 foretager sig intet og nægter at udlevere identitetsoplysninger.

Ville seriøse printmedier – hvor a) mennesker ytrer sig under egen identitet, hvor b) intet, der er trykt, kan slettes, og hvor c) der forefindes en redaktionel ansvarspådragelse – mon forsøge sig med samme praksis?

C. Forslag til en pragmatisk praksis på sociale medier

Følgende skabelon kan efter vor opfattelse sikre, at både ytringsfrihed og ansvarspådragelse kan fastholdes:

På de store medievirksomheders sociale platforme bør det være et ufravigeligt krav, at skribenten tilmelder sig under en identificerbar form – gerne med eget fulde navn til udgiveren ("værten"), men som minimum med NEM-ID. Dette for at forebygge at skribenten ytrer sig under falsk navn og e-mail adresse.

Skribenten kan nu selv vælge om vedkommende på de sociale medier overfor omverdenen vil ytre sig under eget navn eller under pseudonym ("nick") – ved søgsmål kan en advokat gennem NEM-ID kræve identitetsoplysninger udleveret og skribenten kan til enhver tid gøres ansvarlig. Dette system har tilmed en sidegevinst. Medievirksomheden bliver fritaget for beskyldninger om censur og behøver ikke engang selv kende til skribentens identitet.

Såfremt skribenten hverken vil ytre sig under eget fulde navn eller pseudonym med tilmelding under NEM-ID systemet, har vedkommende stadig mulighed for at rejse en for vedkommende væsentlig sag – gennem en journalist, en advokat, ombudsmanden m.v.

Kombinerer man ovenstående lovgivning med et forbud mod at slette blogindlæg på udbyderens server (men opretholder udbyderens ret til at deaktivere indlæg) har man fjernet de væsentligste svagheder ved de virtuelle medier. I printmedier er problemstillingen allerede løst – det der er publiceret, kan hverken skribent eller redaktør løbe fra.

Ønskes uddybning af ovenstående synspunkter og yderligere dokumentation, står vi til rådighed. På vegne af gruppen af bloggere

Med venlig hilsen

Peter L. Theisen
Hattensens Alle 10
2000 Frederiksberg
peter @ theisen.dk

Kopi:

Advokaterne Chr. Havemann, Chr. Zeeberg Madsen, Jesper Windahl
Bestyrelsesformand for TV2, Lars Liebst, Kulturminister Uffe Elbæk
Forskningschef Oluf Jørgensen, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole
Chefredaktør Øjvind Hesselager, Journalisten
Journalisterne Michael Jeppesen, Dorte Toft, Andreas Lindquist
Lektor Søren Sandfeld Jakobsen, CBS

cc.

Gruppen af andre bloggere: Thomas Bramsbye, Trine Grosen, Niels T. Kristensen, Karin Gjørup, Allan Nielsen, Jens Roved, Frode Steinicke, Phillip Tømmerholt